

[Gert Petersen]

af masseødelæggelsesvåben. Jeg fremsætter altså følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget dybt beklager den fortsatte kaprustning,

opfordrer tinget regeringen til også at vende sig mod fremstilling og spredning af nye masseødelæggelsesvåben, herunder neutronbomber, og at lade denne holdning komme til udtryk på FN's ekstraordinære generalforsamling vedrørende nedrustning

og går dermed over til næste sag på dagsordenen.«

Jeg skal anbefale denne dagsorden.

Tredje næstformand (Nathalie Lind):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Lasse Budtz (S):

Må jeg først sige, at socialdemokratiet er enig med ordføreren for forespørgerne og minister Lise Østergaard i, at denne debat er overordentlig vigtig og nyttig, og jeg vil også gerne gentage, hvad jeg tidligere har sagt og andre med mig, at deldebatter om udenrigspolitikken ved siden af den store årlige debat om hele udenrigspolitikken er en fordel.

Skulle der være nogen, der ikke forstår nytten af denne debat, er det nødvendigt og nyttigt at opremse nogle tal, og jeg kan ligesom forgængeren på denne talerstol heller ikke stå for fristelsen.

Ifølge FN's egne statistiske oplysninger anvendes der nu i hele verden ca. 350 mia dollars årlig til militæruddgifter og heraf alene 70 pct. af supermagterne. Den internationale våbenhandels årlige omsætning andrager ca. 20 mia dollars. Man regner med, at den militære forskning beslaglægger mellem 25 og 40 pct. af videnskabsmændene inden for det teknisk-videnskabelige område og forbruger 20-30 mia dollars eller ca. 40 pct. af alle forskningsbudgetter. Ca. 95 pct. heraf falder på de industrialiserede lande. Bare 5 pct. af militæruddgifterne vil kunne bringe udviklingsbistanden op på det, man har sat som mål for indeværende år. Allerede i 1975 havde man regnet ud, at verden brugte 200 mill.

d.kr. i timen på militæret. På det tidspunkt brugte FN's internationale arbejde for fred og udvikling 160 gange mindre end militæret, og de rige landes bistand til u-landene var 20 gange mindre end udgifterne til militæret.

I en glimrende folder om nedrustningsproblemer gør FN-Forbundet opmærksom på, at verdens militæruddgifter er større end alle landes samlede udgifter til uddannelse og sundhedsvæsen.

Jeg beklager denne måske nok lidt monotone oplæsning af tal; de er svære at opfatte, når man ikke læser dem, men jeg håber alligevel, at tallene giver et indtryk af problemets formidable størrelse.

Der er med andre ord en massiv baggrund for, at FN på ny kaster sig ud i en behandling af nedrustningsproblemerne ved den ekstraordinære generalforsamling til sommer, men man skal være forsigtig med at vente sig alt for meget, for man kommer ingen vegne, hvis ikke såvel de to supermagter som udviklingslandene for alvor erkender nedrustningens nødvendighed. Men den ekstraordinære generalforsamling skulle dog i hvert fald kunne udarbejde en hensigtserklæring for nedrustningen og måske også et handlingsprogram.

De nordiske landes foreløbige bidrag var, som ministeren nævnte, et forslag, som blev fremsat og vedtaget ved sidste ordinære generalforsamling om en dybtgående undersøgelse af forholdet mellem nedrustning og udvikling. Hvilke konsekvenser vil en nedrustning få for væksten, inflationen, handelsbalancen, råvarerne, efterspørgslen efter videnskabsmændene og ikke mindst beskæftigelsen?

I en FN-rapport har man allerede beskæftiget sig noget med det sidste. Det viser sig i modsætning til, hvad de fleste tror, at forsvarsinvesteringer ikke er noget godt middel i kampen mod arbejdsløsheden. I undersøgelsen er man kommet til det resultat, at store rustningsudgifter bidrager til arbejdsløshed. Ifølge amerikanske beregninger skaber 1 mia dollars i militære udgifter 76.000 arbejdspladser, medens man får 100.000 nye job, hvis man investerer samme beløb i den såkaldt civile industri. Hvis man frigiver pengene til privatforbrug gennem skattelettelser, skulle det i USA give 112.000 nye stillinger, men det skaber selvfølgelig en hel række an-